

Okul Kantin İşletmesinin Mükellefiyet Durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.20.15.01-30-MUK-2010-149-137
Tarih	21.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.20.15.01-30-MUK-2010-149-137

21/02/2012

Konu : OKUL KANTİN İŞLETMESİNİN MÜKELLEFİYET DURUMU.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, 01.09.2010 tarihinden itibaren ... İlköğretim Okulu Kantin İşletmesini 150,00 TL kira bedeli ile kiraladığınız belirtilerek, bu faaliyetiniz nedeniyle basit usulde gelir vergisi mükellefi olup olamayacağınız hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

I- GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınâî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 46 ncı maddesinde, 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiş, anılan maddelerde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmıştır.

Buna göre, kantin işletmeciliği faaliyetiniz nedeniyle basit usule tabi olmanın genel ve özel şartlarını topluca taşımanız halinde basit usulden yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

II- KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN

Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, ticari faaliyet kapsamındaki teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olacağı hükme bağlanmış, aynı Kanunun 17/4-a maddesinde ise Gelir Vergisi Kanununa göre basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisinden istisna olduğu belirtilmiştir.

Buna göre, basit usulde vergi mükellefi olarak, kantin işletmeciliği faaliyetinde bulunmanız halinde işlemleriniz katma değer vergisinden istisna olacaktır.

Öte yandan, Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin 3/f bendinde, Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde belirtilen mal ve hakların kiraya verilmesi işlemlerinin katma değer vergisine tabi olduğu, 8/h maddesinde söz konusu mal ve hakları kiraya verenlerin bu işlemler nedeniyle katma değer vergisi mükellefi oldukları, 17/4-d maddesinde ise iktisadi işletmeye dahil olmayan gayrimenkullerin kiralanması işlemlerinin vergiden müstesna olduğu belirtilmiştir.

Bu hükümler uyarınca, bizatihi kendisi iktisadi işletme oluşturan gayrimenkuller ile Gelir Vergisi Kanununun 70 inci maddesinde sayılan gayrimenkul dışındaki diğer mal ve hakların kiralanması katma değer vergisine tabidir.

Diğer taraftan, 05.08.2004 tarih ve 11 No.lu Kurumlar Vergisi Sirkülerinin "3- Okul ve Kurumlardaki Kantin, Açık Alan, Salon ve Benzeri Yerlerin Okul Aile Birlikleri Tarafından Üçüncü Kişilere Kiraya Verilmesi" başlıklı bölümünde de söz konusu kiralama işleminin katma değer vergisine tabi olduğu bu işleme ilişkin katma değer vergisinin ise (kiracının katma değer vergisi mükellefi olması halinde) 30 Seri No.lu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nde yapılan açıklamalar çerçevesinde sorumlu sıfatıyla beyan edilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalar uyarınca, basit usulde kantin işletmeciliği faaliyetinde bulunmanız halinde, kantin kiralamasına ait katma değer vergisini sorumlu sıfatıyla beyan etme sorumluluğunuz olmayacaktır. Bu durumda söz konusu kiralama işlemine ait katma değer vergisi, kantini kiraya veren okul aile birliği tarafından Katma Değer Vergisi Kanununun 8 inci maddesi hükmüne göre, katma değer vergisi mükellefi sıfatıyla beyan edilip ödenecektir.

III- KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup, aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında da, Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu kuruluşlarına ait ve tabi olup faaliyetleri devamlı bulunan sermaye şirketi ve kooperatif statüsünde bulunmayan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise, bunların kazanç gayesi gütmemelerinin, faaliyetin kanunla tevdi edilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, müstakil muhasebeleri ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerine tesir etmeyeceği; mal ve hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar elde edilmemesinin veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlere göre, Devlete, il özel idarelerine, belediyelere ve diğer kamu idare ve müesseselerine ait veya tabi olup devamlı olarak ticari, sınai ve zirai konularda faaliyet gösteren işletmeler kurumlar vergisi mükellefidirler.

Konuya ilişkin olarak, mülkiyeti Hazineye ait olup Milli Eğitim Bakanlığına tahsisli ve bu Bakanlığa bağlı okul ve kurumlardaki kantin, açık alan, salon ve benzeri yerlerin okul aile birliklerince işletilmesi veya işlettilmesi ile ilgili olarak yapılacak uygulamaya yön vermek amacıyla Başkanlığımızca 05.08.2004 tarihli ve KVK-11/2004-9/Okul Aile Birlikleri-1 sayılı Kurumlar Vergisi Sirküleri yayımlanmıştır.

Okul aile birlikleri, Milli Eğitim Temel Kanununa göre çıkarılan yönetmelik uyarınca kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan; amacı, okulun ihtiyaçlarının karşılanması, veli ve öğretmenler arasında işbirliğinin sağlanması olan ve bulundukları okul bünyesinde faaliyet gösteren birliklerdir.

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunun 16 ncı maddesinde 5257 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle okul aile birliklerinin gelirlerinin her türlü vergi resim ve harçtan muaf olacağı ve okul aile birliklerinin kuruluş ve işleyişi, birlik organlarının oluşturulması ve seçim şekilleri, sosyal ve kültürel etkinliklerden sağlanan maddi katkılar, bağışların kabulü, harcanması ve denetlenmesi ile kantin, açık alan, salon ve benzeri yerlerin işlettilmesi veya işletilmesinden sağlanan gelirlerin dağıtım yerleri ve oranları, harcanması ve denetlenmesine dair usul ve esaslar Milli Eğitim ve Maliye Bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak yönetmelikle düzenleneceği belirtilmiştir.

Bu yetkiye istinaden yayımlanan 31.05.2005 tarihli ve 25831 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Okul-Aile Birliği Yönetmeliğinin birlik tarafından tutulacak defter, dosya ve belgelere ilişkin 20 nci maddesinde, kantin, açık alan, salon ve benzeri yerlerin işletilmesi halinde iktisadi işletmelerin oluşacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla, bu muaflık, bizatihi okul aile birliğini kapsamakta olup, kantin, açık alan, salon ve benzeri yerlerin işletilmesi halinde oluşacak iktisadi işletmeleri kapsamamaktadır.

Bu nedenle, bulunduğu okul bünyesinde okul adına faaliyet gösteren anılan birliklerin kantin, açık alan, salon ve benzeri yerleri işletmeleri halinde, Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci

fıkrasının (c) bendi ile 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca iktisadi kamu kuruluşu olarak kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis ettirilmesi ve mükellefiyetle ilgili ödevlerini yerine getirmesi gerekir.

Diğer taraftan, okul aile birliklerince söz konusu yerlerin kendilerince işletilmeyip üçüncü kişilere kiraya verilmesi halinde, bunlara yapılacak kira ödemeleri üzerinden ödemeyi yapanlarca gelir vergisi tevkifatı yapılmayacaktır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 16.09.2026